

Финансирано
од стране Европске уније
и Савета Европе

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Имплементирано
од стране Савета Европе

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА - БУРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО
MINISTERIJE IZŠTITVE OBE ŠKOLENIES - BYURO ZA ZVOJLLMITE TE IZŠTITVE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE - BUREAU FOR DEVELOPMENT OF EDUCATION

Информативни материјал за заштиту
деце у основној школи од трговине децом
коришћењем онлајн превара

СПРЕЧАВАЊЕ ТРГОВИНЕ ДЕЦОМ

Програмска канцеларија Савета Европе у Скопљу

Пословни центар „Соравија“
Филип Втори Македонски 3
1000 Скопље

Тел.: +389 2 3 100 333

Веб страница: <http://horizontal-facility-eu.coe.int>

Е -пошта: horizontal.facility@coe.int

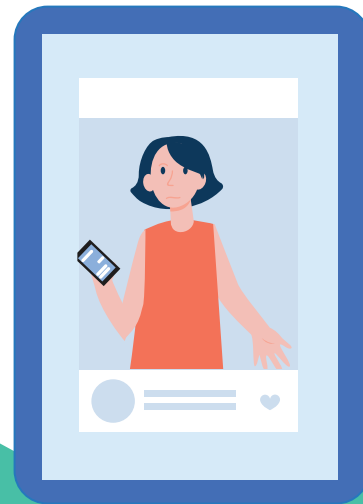
Facebook: [@jp.horizontal.facility](https://www.facebook.com/jp.horizontal.facility)

Twitter: [@CoE_EU_HF](https://twitter.com/CoE_EU_HF)

Дозвољена је репродукција извода (до 500 речи), осим за комерцијалне сврхе, под условом да је очуван интегритет текста, да се одломак не користи изван контекста, да не даје непотпуне информације нити на неки други начин доводи читаоца на погрешне закључке о његовој природи, обиму или садржају текста. Извор текста је увек обавезно навести на следећи начин “© Савет Европе, 2021”. Све друге захтеве за репродукцију/превод дела и целог текста, треба упутити на Директорат за комуникације, Савет Европе (Ф-67075 Стразбур Цедекс или на publishing@coe.int).

© Савет Европе, новембар 2021. Сва права задржана. Лиценцирано Европској унији под условима.

Овај производ је припремљен уз финансијску подршку Европске уније и Савета Европе. Ставови изражени у њему не представљају нужно званичне ставове Европске уније или Савета Европе.

Драга децо,

Речи “трговина људима” и “трговина децом” нису речи које често можете чути.

Знате ли шта оне значе? Знате ли какву опасност крију?

Ова брошура ће вам помоћи да схватите значење ових речи како бисте се заштитили од тога да постанете жртва трговине децом и злоупотребу деце.

Ангела нам прича своју причу.
Њу је преко Интернета преварио лажни пријатељ.

„Зовем се Ангела. Имам 13 година. Идем у основну школу у Скопљу и добар сам ђак. Поводом рођендана и због добрих оцена у школи, родитељи су ми купили мобилни телефон. Много сам се играла на телефону. Једне вечери, на једној од друштвених мрежа, дечак ми је послао позив да будемо пријатељи. Рекао је да се зове Ангел и да похађа осми разред. Не знам зашто, али сам одмах прихватила позив. Следећег јутра рано, добила сам поруку од њега и почели смо да се дописујемо и разговарамо. Свиђали су ми се наши дуги разговори, причали смо сатима, Ангел ми је слао емотиконе срца. После неког времена предложио нам је да се нађемо после часова. Прихватила сам. Једва сам дочекала да се настава заврши. Упознали смо се у кафетерији како нас неки пријатељи не би видели. Ангел ми је рекао колико му се свиђам.

Те ноћи замолио ме је да му пошаљем своју слику у купаћем костиму. Рекла сам му да немам такве фотографије. Замолио ме је да направим такву фотографију и да му је пошаљем. Послушала сам га и иако је било веома касно, послала сам му своју фотографију у купаћем костиму. Била сам спремна да урадим све што затражи од мене. Ангел ми је рекао да сам прелепа, али да је фотографија замућена због мог телефона. Рекао је да је управо купио нови телефон како би мени могао да да свој стари телефон, који је много бољи од мог. Пристала сам и договорили смо се да се видимо следећег дана у истој кафетерији.

СПРЕЧАВАЊЕ ТРГОВИНЕ ДЕЦОМ

Кад сам дошла у кафетерију, њега није било. Пет минута касније дошао је неки човек. Рекао је да је Ангелов отац. Рекао ми је да Ангел има грозницу и да не може да дође. Његов отац ме је питао да ли желим да посетим Ангела. Пристала сам и отишли смо тамо његовим аутом. Кад смо дошли до куће, чекао нас је један човек. Закључао је врата. Двојица мушкараца су тихо разговарали и била сам јако уплашена. Нисам могла чути о чему причају, али видела сам да је странац давао новац Ангеловом оцу који је тада рекао: „Твоја је“. Непознати мушкарац ми је стиснуо руку и рекао: “Идемо!”. Плакала сам, али он ме је вукао, иако сам се опирала. Гурнуо ме је на задње седиште свог аутомобила и закључао врата. И даље је стајао напољу и разговарао телефоном. У том тренутку сам се сетила броја полиције – 192. Тајно сам позвала полицију и рекла им регистарске таблице аутомобила (сетила сам их се док ме је странац вукао до аута). Непознати мушкарац је ушао у аутомобил и наставио разговор телефоном. Договорило се са неким о локацији на коју би требало да ме одведе и разговарао о цени. Када смо изашли на аутопут огласила се полицијска сирена. Мушкарац је покушао да побегне, али је ухваћен и ухапшен. Испричала сам полицији целу причу и дала им број лажног Ангела. Полиција је успела да га ухвати и ухапси трговце децом.

192

Ангела је била злоупотребљена и могла би завршити као жртва трговине децом далеко од своје породице.

Шта се догодило Ангели?

Није знала ништа о сајбер/Интернет преварама и о трговини децом

Она је ступила у контакт са особом са лажним профилем

За кратко време је почела да му верује и прихвата комуникацију

Никоме се није поверила

Ни са ким није разговарала о састанцима

Крила је од родитеља да је добила телефон на поклон

Трговци би је могли злоупотребити и продати

Када је схватила опасност, могло би бити прекасно за бег

ОВО МОРАТЕ ЗНАТИ:

Како се децом тргује преко Интернета и на друштвеним мрежама?

Контакти чији је циљ позивање на пријатељства имају за циљ стварање лажних онлајн пријатељстава. Након тога следи позив на сок и даље дружење, где се лажна љубав изјављује и завршава уценама, претњама, киднаповањем и трговином људима и злостављањем деце. Ако деца желе да испричају шта им се дешава, уцењују их да ће њихове фотографије или приче поделити са родитељима, пријатељима и на друштвеним мрежама.

Како се можете заштитити од он-лајн врбовања и преваре?

Не прихватајте брза и привлачна пријатељства на друштвеним мрежама

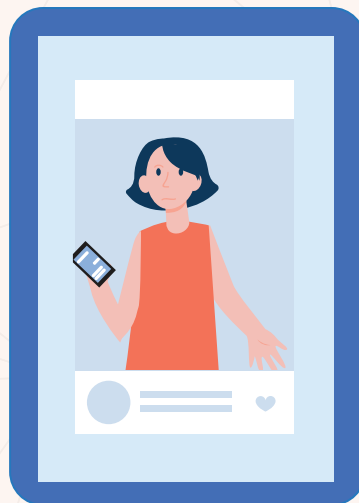
Проверите профил особе са којом сте у контакту, можда је лажан

Не верујте одмах податцима који су наведени на профили

Не делите своје личне податке, посебно податке који се односе на вашу приватност (телефон, адресу)

Не делите фотографије које би касније могле бити злоупотребљене

Ако прихватите непознатог човека као пријатеља, разговарајте о томе са неким коме верујете

Посебно ако прихватите позив на сусрет (позив за састанак или сок), оставите поруку код куће или код пријатеља коме верујете о месту састанка

Ако сумњате у профил особе на друштвеним мрежама, одложите састанак

Пре или непосредно након прихватања било каквог поклона, разговарајте са родитељем или учитељем

Запамтите број телефона за помоћ (полиција, невладина организација)

Разговарајте о било каквим проблемима са родитељима, наставником или школским психологом

Шта је трговина децом?

Трговина децом је озбиљна врста криминала која се састоји од врбовања, превоза, пребацивања, скривања или прихватања детета у сврху експлоатације. Сврха трговине децом је злостављање деце у различитим облицима, најчешће сексуална експлоатација, укључујући експлоатацију на Интернету, производњу и пренос снимака сексуалног злостављања деце, принудно просјачење, принудни рад, принудни брак, принуда на кривична дела или одузимање органа. Пристанак детета на експлоатацију није релевантан.

Трговина децом угрожава психо-физички развој деце, њихово здравље, образовање и оставља тешке и дугорочне последице на дете-жртву.

Овај и други случајеви носе поруку за вас:

- ✉ Не верујте слепо у онлајн састанке и пријатељства
- ✉ Не верујте слепо у онлајн огласе
- ✉ Будите информисани и разговарајте са барем једном особом о томе где се налазите и са ким се састајете
- ✉ Ако се осећате угрожено, разговарајте са једним од својих родитеља и/или учитељем, психологом/педагогом у школи
- ✉ Запамтите или зачувајте број полиције код себе

Начини на које су деца заробљена на Интернету:

Успостављањем онлајн пријатељства са људима који пишу са много граматичких и правописних грешака или људима који инсистирају на упознавању и фотографисању или игри са вашим осећањима

Верованје у примамљиве онлајн огласе као „одличне понуде“ или „такмичење за таленте за децу“

Ово је једини начин да се **ЗАШТИТИТЕ** од тога да будете преварени или осрамоћени на **ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА** и **ДА НЕ ПОСТАНЕТЕ ЖРТВА ТРГОВИНЕ ДЕЦОМ.**

Програмска канцеларија Савета Европе у Скопљу

Пословни центар „Соравија“

Филип Втори Македонски 3

1000 Скопље

Тел.: +389 2 3 100 333

Веб локација: <http://horizontal-facility-eu.coe.int>

Е –пошта: horizontal.facility@coe.int

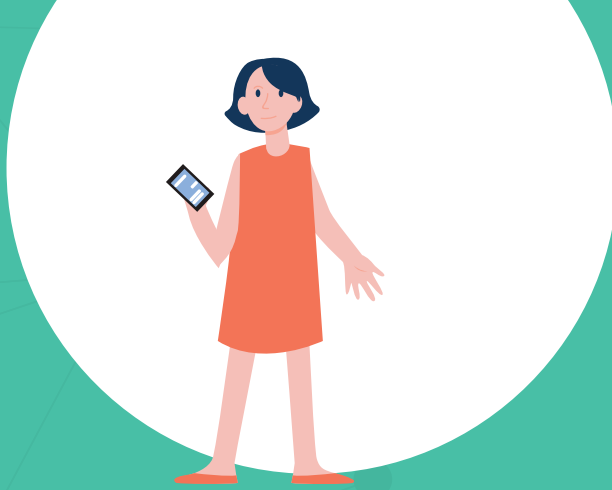
Facebook: [@jp.horizontal.facility](https://www.facebook.com/jp.horizontal.facility)

Twitter: [@CoE_EU_HF](https://twitter.com/CoE_EU_HF)

Овај производ је припремљен уз финансијску подршку Европске уније и Савета Европе. Ставови изражени у њему не представљају нужно званичне ставове Европске уније или Савета Европе.

Савет Европе је водећа организација за људска права на континенту. Обухвата 47 држава, укључујући све чланице Европске уније. Све државе чланице Савета Европе потписале су Европску конвенцију о људским правима, споразум чији је циљ заштита људских права, демократије и владавине права. Европски суд за људска права надгледа примену Конвенције у државама чланицама.

www.coe.int

Земље чланице Европске уније су одлучиле да удруже своја знања, ресурсе и судбине. Заједно су изградиле стабилно окружење, демократију и одрживи развој задржавајући културну разноликост, толеранцију и индивидуалне слободе. Европска унија је посвећена дељењу својих достигнућа и вредности са земљама и народима ван својих граница.

www.europa.eu

Финансирано
од стране Европске уније
и Савета Европе

COUNCIL OF EUROPE

Имплементирано
од стране Савета Европе

